

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 15, luty 2025 09:56

Piotr Majoch

Odśloni: 712

Zasady wymiaru kwoty pomocy na zagospodarowanie dla osób opuszczających ośrodki wychowawcze różnią się w zależności od tego, czy taka osoba jest osobą niepełnosprawną.

Pomoc na zagospodarowanie stanowi jedną z form pomocy przyznawanej osobom usamodzielniającym się i stanowi formę świadczenia "na start" po zmianie miejsca i warunków życia. Art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej wymienia wśród podmiotów objętych tym oraz innymi wymienionymi tam świadczeniami osoby pełnoletnie opuszczające m.in. ośrodki wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii czy schroniska dla nieletnich. Na podstawie tego, ogólnego przepisu, wydane zostało rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie. W treści rozporządzenia znalazły się bezpośrednie wytyczne związane z wymiarem kwot, jakie miałyby zostać wypłacone tytułem wsparcia. Z powodu uwidaczniającej się w przepisach nieścisłości, stosowanie tych wytycznych może pociągać za sobą kilka pytań.

Z brzmienia § 5 rozporządzenia wynika określona procentowo wysokość podstawy wymiaru kwoty pomocy na usamodzielnienie, zróżnicowana w zależności od tego, jak długo dana osoba przebywała w ośrodku, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej. Wyrażenie prawodawcy "ustala się w kwocie odpowiadającej" rodzi jednak pytania co do tego, czy wypłacana kwota koniecznie musi pokrywać się z podaną w § 5 wielokrotnością podstawy wymiaru, czy może być kwotą niższą.

Choć odpowiedź na to pytanie nie jest odpowiedzią jednoznaczną, dla zaproponowania optymalnej wykładni warto zwrócić uwagę na kolejny przepis, tj. § 6 rozporządzenia. Z brzmienia jego ust. 1 wywodzi się konieczność ustalenia kwoty nie wyższej niż obliczona przez pomnożenie podstawy, zaś z ust. 2 wynika, że w przypadku osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym lub znacznym, rzeczywiście przyznaje się pomoc tylko w pełnym wymiarze i niepodlegającą ograniczeniu. Tak wyraźnej dyspozycji próżno szukać w paragrafie poprzedzającym.

Oczywistą nieścisłością w brzmieniu tych przepisów jest taki sposób sformułowania procentowej wysokości pomocy na zagospodarowanie w § 5, który sugeruje ścisły wymiar kwoty – inaczej niż regulacja § 6 ust. 1, który pozwala na jej modyfikowanie z tym zastrzeżeniem, że nie może przekroczyć trzykrotności podstawy. W takiej sytuacji warto posłużyć się tzw. modelem racjonalnego ustawodawcy, który zapewne nie tworzył § 5 z zamiarem podważenia innych tworzonych przez siebie przepisów. Gdyby hipotetycznie chciał, aby wszystkim (tj. zarówno osobom niepełnosprawnym w stopniu umiarkowanym i znacznym, jak również niespełniającym tej przesłanki) pomoc na zagospodarowanie miała przysługiwać w kwocie określonej ściśle, nie utworzyłby regulacji, która odróżnia od siebie sytuację tych grup osób. Oddzielne sformułowanie przepisu nakazującego wypłatę świadczenia w wysokości ściśle określonej i przepisu, w świetle którego taka wysokość stanowi sumę maksymalną, oznacza że pomoc w wysokości danej wielokrotności podstawy jej wymiaru nie należy się każdej osobie ubiegającej się o pomoc na zagospodarowanie.

Konkludując, wysokość kwoty pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej obliczona w odniesieniu do osoby niebędącej osobą niepełnosprawną, jest kwotą maksymalną, co nie wyklucza możliwości przyznania pomocy w niższym wymiarze.

Źródło: LEX